Sayın Av. Nebil Varuy
Vakıflar han Kat: 1
İstanbul-Sirkeci

SENDİKA

15 GÜNDE BİR ÇIKAR FİKİR VE SANAT GAZETESİ

10 Şubat 1967

Yıl: 1, Sayı: 12

Fiatı: 25 Krş.

N. Varuy tarafından TÜSTAV'a bağışlanmıştır

Başyazı

Kahreden Davranışlar

ÖMER TAŞDEMİR

Bütün dünyadaki gelişimlere parelel olarak Türkiyemizde de bir mücadele, bir gerçeği görme ve uyanma hareketi başlamıştır. Herkes kendinden yana olanı arama çabası içindedir. Şimden sonra meydanlarda atılan mesnetsiz, hamasi nutuklar seçmenler için geçer akçe olmayacaktır. Çünkü milletin gözü gerçeklere açılmaya başlamıştır.

Gerçekten yurdumuzun geleceği bakımından sevinilecek bir durum olan bu gelişmeden huzuru kaçan şer kuvvetler, her zaman olduğu gibi yine bu gelişmenin karşısına dikilmeğe ve uyanan milleti durdurmağa çalışmaktadırlar. Bunlar, kendi mutluluklarını fakir halkın sefaletinde arayan, köylüye, işçiye ve fakir halka sadece kendileri tarafından çalıştırılıp sömürülen bir köle gibi bakan bir avuç soysuz kapitalistlerle onların kemikçileri ve bir takım cahil sefillerdir. Bir bakıma kapitalist sömürücülerin suçlamaları ve bu uyanışa mâni olma çabaları, insanî düşünceleri hesaba katmazsak normal karşılanabilir. Çünkü işçinin, köylünün ve tüm sömürülenlerin uyanması demek, onların saltanatının ve sömürücülüğünün sonu demektir. Fakat esas insanı kahreden, bu vicdansızlar tarafından sömürülen kimselerin de bunlara kanmaları ve onların çirkin suçlamalarını kendilerini koruyanlara karşı devam ettirmeleridir...

Yapmayın beyler ne olur artık kendinizden olanları tanıyın ve onları koruyun. Bu şer kimselerin iftiralarına âlet olmayın.

Biz diyoruzki: Mademki bu topraklar üzerinde yaşıyoruz vergi veriyoruz (hemde onlardan fazla) vatanın savunması için askerlik yapıyoruz, millî geliri yükseltmek için kimimiz fabrikalarda, kimimiz

(Sonu S. 4 de)

DİSK ve TÜRK–İŞ

« Aydın Türk İşçisi ve Türk İşçisinden yana olan uyanık güçler, yıllar yılı beklediği ulusal sendikacılık eylemini bir türlü Türk-İş'te görememiştir.»

M. Nuri AYVALI

Türk-İş yurdumuzda en büyük işçi kuruluşudur. Ne var ki sendikacılık görüşü Amerikanvaridir. «Devlet, yani işveren verirse işçi alır.» şeklindedir, bu sendikacılık görüşü. Oysa kapitalist olmayan ülkelerde sendikacılık anlayışı bu değildir.

Oralardaki anlayış, işçi hakkını herkese ve türlü işverene karşın almak durumundadır. Bu iki görüşün ışığı altında TÜRK - İŞ'in durumuna bakılacak olursa, bu güçlü ve en büyük işçi kuruluşu sendikal felsefe anlayışı yüzünden sarı sendika olma durumu ile karşı karşıyadır. Türkiyenin işveren ve işçi koşullarını hesaba katmadan Amerikalı uzmanların verdiği seminer ler düzeyindeki bilgilerle ve gene Amerikadan aldığı dolarlara dayanarak yürüttüğü sendikal politikasının iflâsa doğru gittiğini gören Konfederasyon büyük bir panik içindedir şu son zamanlarda.

(Devamı Sayfa 4 de)

YETKİ UYUŞMAZLIKLARININ ÇÖZÜMÜNDEKİ AKSAKLIKLAR

Belli bir iş yeri veya işyerlerinde toplu iş sözleşmesi yapmağa kendisini yetkili gören işçi sendikası, toplu sözleşmeye başlamadan en az altı iş günü önce bölge çalışma müdürlüğüne yazı ile baş vurarak aynı mahalde ve aynı işkolunda kurulu diğer sendikaların adreslerini gösterir bir liste almaya ve bu listede yazılı sendikalara hangi iş yerinde toplu iş sözleşmesi yapmak istediğini bildirmeye ve bunu varsa mahalli bir gazete ile ilân etmeye mecburdur. Bu ilân ve yazılı bildirinin yapılmasından sonra 6 iş günü içinde yetkiye itiraz yapılmamışsa yetki kesinleşir. 6 iş gününden sonraki itirazlar dinlenmez. Yetkiye 6 iş günü içinde itiraz edilmişse, itiraz tarihinden başlayarak üç iş günü içinde bölge çalışma müdürlüğünce karara bağlanır. Bu karara, ilgililer kendilerine yapılacak yazılı bildiri tarihinden başlıyarak üç iş günü içinde iş dâvalarına bakmakla görevli mahalli mahkemeye itiraz edebilirler. Bu itirazlar 6 iş günü içinde seri mahkeme usulü ile kesin olarak karara bağlanması yasa gereğidir.

(Devamı S. 4 de)

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI OLAĞANÜSTÜ KONGRE YAPIYOR

1961 Anayasasından sonra Türkiye'de gelişen sendikal olaylara ayak uyduramayan ve bu yolda çaba dahi sarfetmeyen Türk-İş yöneticilerinin, hiç olmazsa koltuğumuzu muhafaza edelim düşüncesi ile arkalarını, tamamen işçinin karşısında olan yabancı ve yerli örgütlere dayayıp her gün biraz daha işçiden uzaklaştığı, gerçek sendikacılar tarafından endişe ile izlenmiş ve bu gerçek sendikacılar tarafından Türk-İş yöneticilerini çeşitli uyarmaların fayda vermediği görülmüştür.

Büyük gayret ve çabalarla, senelerden beri ancak şimdiki durumuna gelen Türk sendikacılığını, başladığı günlere geri götürmek olan Türk-İş yöneticilerinin bu çabası karşısında gerçek sendikacılar endişeye düşmüş; çeşitli söz ve yazılarla bu yöneticileri islâh etmek istemişlerdir. Fakat bunların kabili islâh olmadığını görünce son çareye baş vurmuşlar; ve DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU kısa adı (DİSK) altında birleşme yoluna gitmişlerdir. Bu amaçla DİSK'in kurucularından olan Maden-İş sendikasının 12.2.1967 Pazar günü İstanbul'da Şafak sinemasında fevkalâde kongresi vardır. Bununla birlikte diğer kurucu sendikalar da aynı tarihte fevkalâde kongrelerini yapacaklardır.

DENGESİZLİK

Yazan

Doç. Dr. Osman N. KOÇTÜRK

Türkiye bir dengesizlikler ülkesi haline geldi. Oysa ki çağımız bir denge çağıdır. Belli başlı üretim kesimleri arasındaki dengesizlik yanında, gelir dağılımında dengesizlik, yaşantılarımızda dengesizlik, davranışlarımızda dengesizlik, nihayet beslenmemizde dengesizlik en dikkati çeken nitelik haline gelmiş bulunuyor. Dengesizlikler içinde doğuyor, dengesiz bir hayat yaşıyor ve nihayet dengesizlik içinde göçüp gidiyoruz. Kalkınmamız ve mutluluğumuz hayatımıza denge unsurunu hakim kılmamıza bağlı olduğu halde, biz dengeden söz bile etmiyoruz. Bundan dolayı her kesim ve her kişi kendi çıkarı için kendini alabildiğine hür sayıyor. Dengeyi büsbütün bozan bu gelişmelerin, bütün dengesiz yapılar gibi Türk toplum hayatında da yıkıntılara sebep olmasından korkuyoruz. Doğa'ya denge hakimdir. Gelişen bir çocuğun eli ayrı, kolu ayrı, kafası ayrı gelişmez. Gelişme dengeli olur. Bu dengeyi bozucu gelişmeleri de biz hastalık olarak kabul ediyoruz. Tıpkı bunun gibi Türk ekonomisinde, toplum yaşantılarında dikkati çekmeye başlayan ve bazı gurupların mutlulukları için araç gibi değerlendirdikleri dengesizlikleri de bir sıhhat alameti olarak kabul edemeyiz. Bunu böyle kabul etmek için çaba sarfetmek, doğa'ya karşı gelmek olur. Doğa ise kendine karşı olanları cezalandırmaktadır. Doğa kuralları kişilerin veya sosyal gurupların arzu ve çıkarlarına uygun olarak değiştirilemez. Doğa kurallarını Dünya kurulduğu kurulalı kimse değiştirememiş ve bunları değiştirmeye teşebbüs edenler, kendileri yıkılmışlardır. Dengesiz olan herşey belirli bir süre sonra yıkılmaya mahkûmdur. Bundan dolayı, toplum olarak biz de dengeyi tesis ederek yaşantımızı sürdürmeye gayret etmeliyiz. XX nci asırda en önemli mesele ekonomide ve ekonomiyi etkileyen kesimler arasında denge kurmaktır.

Türkiye'de alabildiğine gerileyen bir tarım kesimi yanında, iç bünyesi dengesizlik ve yetersizliklerle dolu bir Endüstri kesiminin alabildiğine gerilediğini ve köylerden şehre akının korkunç bir hale geldiğini görüyoruz. Endüstri kesimindeki yalancı ilerlemeleri gerçekte bir gelişme olarak kabul etmek kabil değildir. Türk toplumunun ihtiyaçlarından çok, yabancı çıkarlara hizmet eder hale gelmiş olan tüketim endüstrisi, milli endüstriyi baskısı altına almış ve ilkel maddesi, sermayesi, tesisleri yabandan gelen, fakir halk tabakalarını sömüren bir endüstri düzeyde hegemonya tesis etmiş bulunuyor. Geri bir tarım ekonomisi ile dengesizlik halinde bir sömürme endüstrisinin Türkiyede başı boş gelişmesi ise toplumun zararına olmaktadır.

Artık ekmeğimizle yağımızı bile yabandan almak ve bunları kullanarak yanlış kalıplara göre beslenmek zorunda bulunuyoruz. Türk halkı ile dar gelirli Türk işçisi ve Türk memuru et, süt, yumurta gibi yiyecekleri yeter miktarları ile satın alıp tüketme yeteneğini çoktan kaybetmiştir. Başına her geleni Tanrı'dan bilen ve tevekkül ile karşılayan uysal halkımız, Dünyamızın insanların aç kalması için yaratılmadığını ve Tanrı'nın «Gaffuru Rahim» olduğunu hatırlamalıdırlar.

32 milyon nufus ile doğum kontroluna gitmemizi ve doğacak çocuklarımızın kemirecekleri ekmeği hesaplayarak, kadınlarımıza hap yutturup helezon takmamızı bundan dolayı iyi karşılamayoruz.

(Devamı S. 4 de)

ANT DERGİSİ — Haftalık siyasî dergi her hafta Salı günleri çıkar, Sayı: 3, Fiatı: 125 kuruş, İsteme yeri: Posta kutusu 934 Sirkeci — İstanbul.

YARARLI YAYINLAR

YILDIZ OSMANOĞLU

Ant dergisi, ülkemizde çıkan en önemli dergilerden birisidir; çünkü ulusumuzun yetiştirdiği gerçekçi yazarların, büyük sanatçıların hemen hemen hepsi bu dergide toplanmışlardır. Oluşum içinde bulunan ülkemizin bütün sorunları, bu büyük insanların düşün çabaları sonunda çözümleniyor. Çünkü bugünedek uyutulmuş olan Türk halkı, kendi sorunlarını bütün gerçek yanıyla bu dergiden izliyor. Derginin üçüncü sayısında, bütün aydın kişilerin beğendiği sanatçılarımızın, düşün adamlarımızın yazıları var. Bu yazılar kişi oğlunu adeta doyuruyor; çünkü yıllardan beri bu ülkenin halkı, her gazeteden, her kürsüden, her koltukdan çıkan ipe sapa gelmez palavraları dinlemiş, midesi aç kaldığı gibi, kafa ve gönlü de bir türlü doymamıştı. Eğer bu dergide yazan cesur halk adamları gerçekleri bağırmasalar, tutup göz kapaklarımızı açmasalar, bizim kuşağın kişileri her bakımdan aç geldiği gibi gideceklerdi. Bakın şu sanatçılara, gözü pek halk çocuklarına, okuyun yazılarını. Ne kadar haklı olduğumuzu göreceksiniz... Derginin bu sayısında. İnce Memet adlı romanın yaratıcısı, büyük halk adamı Yaşar Kemal, Amerikan yazarlarına bir açık mektup yazarak, Türk vatanseverlerinin gür sesini, erkek sesini, mert sesini; hiç yalansız ve riyasız, Okyanus ötelerine ulaştırıyor; yani Fransa'da Albert Camus neyse, Türkiye'de Yaşar Kemal o...

Yaşar Kemal, daha yazısına başlarken, Amerikan yazarlarına: «Amerika'yı kurtarınız» diye haykırıyor. Gerçekten de, bugün Amerika yeryüzündeki ulusların içinde, en çok acınacak duruma düşmüş olanıdır; çünkü Amerika, özgürlük ve uygarlık maskesi takınarak, uygun formüllerle geri kalmış ülkeleri sömüren ulusların başında geliyor. Oysaki bugünkü dünyada, insanların en çok iğrendiği şey maskeleyerek aldatma ve uyutma çabasıdır. Hangi ulustan olursa olsun, hiç bir gerçekçi kişi, böyle bir sömürme durumunu hiç bir zaman hoş karşılayamaz. Hele büyük Atatürk'ler yetiştiren Türk ulusu böyle bir oyuna hiç bir zaman gelmez; çünkü Türk ulusunun tarihinde yenilmişlik, yutulmuşluk yoktur. Geri bırakılmışlık vardır, o kadar... Yaşar Kemal, bunun için yazmış; Amerikan yazarlarına açık mektubunu; bunun için bütün gerçekleri, hiç noksansız, ortaya koymayı yeğ tutmuştur...

«Yazarlar yürekleri ve kafalariyle, kendi kişisel çıkarlarını düşünmeksizin yurtlarına bağlıdırlar. Yazarlar sevginin, dostluğun adamıdırlar. Yurtlarının insanlarını, dünyanın insanlarını, severler. Sevgi ve dostluk birinci özellikleridir. İşte size bu sebepten yazıyorum» diye mektubuna başlayan Yaşar Kemal, bütün çıplaklığı ile yurdumuzun durumunu, geri kalmışlığını; halkımızın yaşama tarz ve koşullarını anlatıyor ve yazısına şöyle devam ediyor:

«Biz bu utanç verici durumdan kurtulmanın savaşını verirken siz çıktınız karşımıza. Siz Amerikalılar. Sömürgeci Amerikan politikacısı. Dost gibi geldiniz, bir ihanet hançeri olarak yüreğimize girdiniz.»

«Türkiye'de uşaklar, kompradorlar yarattınız. Sizin bu uşaklarınız Türk halkı bulunduğu durumda kalsın, daha da kötü hallere düşsün diye ellerinden her geleni yapıyorlar. Türk halkının bu halde kalması sömürgecilere ve onların iç uşaklarına büyük sömürme imkânları veriyor.»

Yaşar Kemal, daha sonra, yazısında sömürgeci ve komprador tanımlarını, herkesin anlayabileceği bir dille, bütün ayrıntılariyle ortaya koyuyor. Felâketi, Türk halkına işaret parmağı ile gösterirken; Amerikan yazarlarına da yazarlık onurunu hatırlatıyor ve diyorki:

«Millletler hangi şartlar altında bulunurlarsa bulunsunlar, haysiyetlerini korumak için birgün mutlaka savaşa atılırlar. Bu savaşta topyekûn imha edileceklerini de bilseler. İnsanlar aşağılanmayı sonuna kadar kabul edemezler. Bu, insanın asliyetinde vardır». Türk ulusunun tüm acılarını yüreğinde duyan ve ulusunun yüceliğini çok iyi bilen halk adamı, büyük sanatçı Yaşar Kemal, Amerikan yazarlarına tarihten de örnekler vererek, ulusları birbirine düşman eden nedenleri; haksızlığa dayanan Johnson politikasının doğuracağı kötü sonuçları anlatıyor ve Türk ulusunun, kendi kurtuluş savaşını kendisinin kazanacağını kesin bir dille ortaya koyarak, Amerikan yazarlarına şöyle haykırıyor:

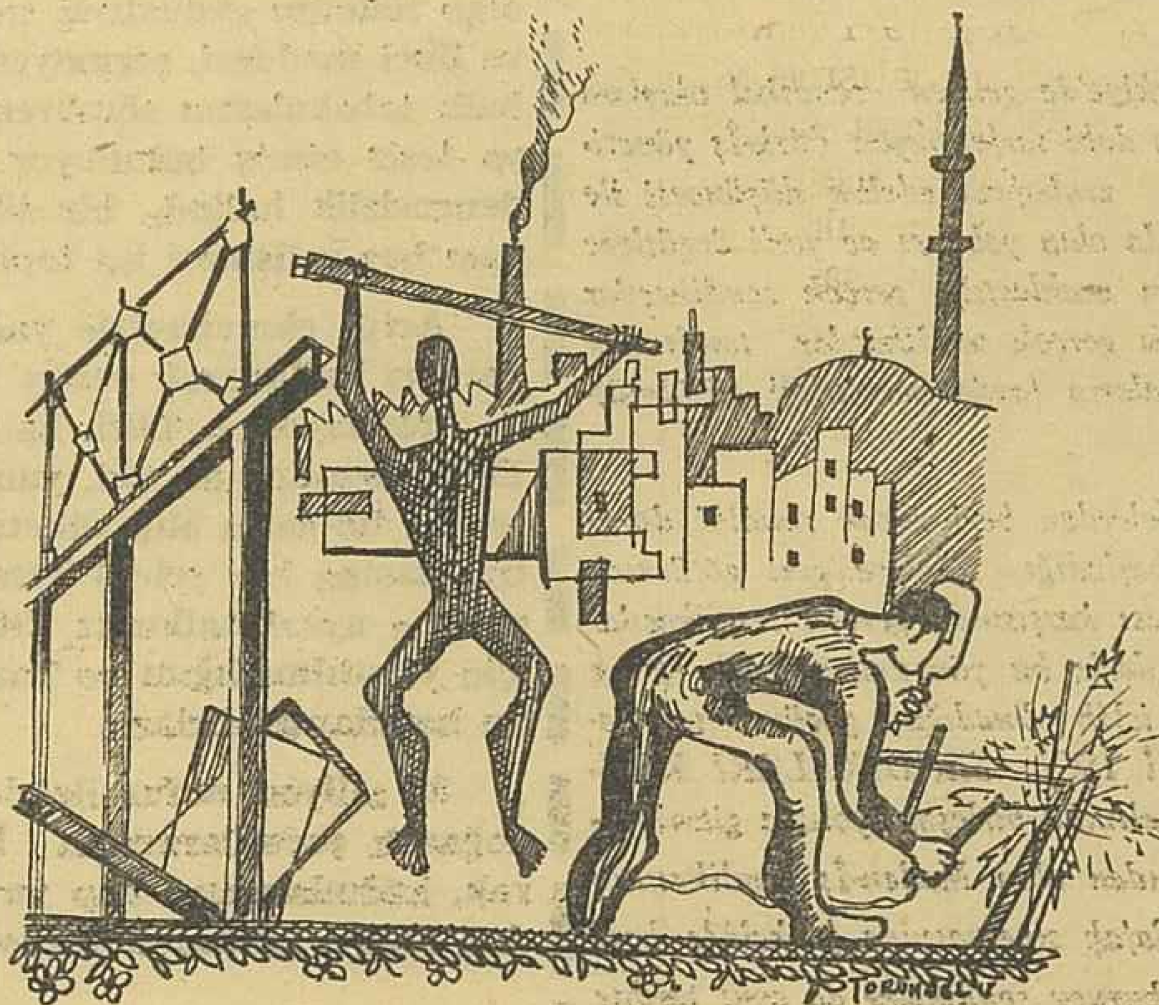
«Biz zafere ulaştığımız gün çektiğimiz bütün acıları unutacağız. Ama, kuşaklar boyunca Amerika'yı andığımız zaman, tıpkı İsrail oğulları gibi, içimizde bir acı, bir burkulma ,belki biraz da tiksinti olacak. Bunun içindir ki, size sesleniyorum. Bu seslenmemle sizi Türk halkını kurtarmağa çağırmıyorum. Gene tekrar edeceğim biz, kendi işimizi kendimiz göreceğiz. Siz düştüğü bu kötü, insanlığa yakışmaz durumdan, milletlerin iç işlerine karışmasından, halkların tiksintisinden, siz Amerikayı kurtarınız.» Ve Yaşar Kemal yazısını şöyle bitiriyor:

«Sizin yapacağınız kurtuluş savaşının bizim şimdi yapmakta olduğumuz savaştan hiç farkı olmayacak».

Ant dergisinin her sayısını mutlaka alınız. İçindeki yazıları on kere, yüz kere, bin kere okuyunuz. Neden böyle yaptığınızı soran çıkarsa, yüzüne tükürürcesine şöyle söyleyiniz:

— Biz her bakımdan aç, yoksul kalmış; kasten geri bırakılmış bir ulusun çocuklarıyız. Kim kimden yana olursa bağısızlık savaşını kazanırız bunu öğreniyoruz. Kimler, neden, niçin geri bırakmış bu ülkeyi onu öğreniyoruz, deyin! Bunları o kadar gür, o kadar erkekçe söyleyiniz ki:

Çocuklarınız acı duymasın...

Desen: Hakkı Torunoğlu

TOPRAK İSTERIZ

Yersiz, yurtsuz, aç, çıplak,
Taşıdım sırtımda olanca yükünü,
Tükürdün suratıma insafsızca vurarak,
köpeğindim çünkü!

Nerden kopup gelmiş, yabanın dölü,
Şeytanla uzlaşman varsa eğer,
Vur vurabildiğin kadar, köpeğin olalım gene,
Katlanırız bütün yüklere, sefalete
Eyvallah boyunduruğunuza, gem'inize,
Yeter ki toprak ver bize!

Bir ekmek kırıntısı dünden artmışsa
Aldın elimizden onu da
Çocuklarımızı sürdün savaşa,
Kızlarımızı yatağına!

Sövdün, ne din bıraktın ne iman,
Yabancı sana utanç ve inanç,
Çocuklarımız kırılır yollarda açlıktan,
Acısı çöker yüreğimize.
Hepsine katlanırız, hepsine,
Hele toprak ver bize.

Göz koydun köyde mezarlarımıza,
Sürdün tarla ettin birer birer.
Aç gözlü sapanın ardında
Sürüklendi kemikler.

Sızlattın çukurlarında kemiklerimizi
Ne umurunuzda! Sürdün damımızdan bizi
Soğuğa ve rüzgâra çırılçıplak,
Ölülerimizi bile topraktan çıkararak.
Ah, onlar için, onlar rahat uyusunlar diye,
Toprak ver bize!

Bir şey daha bilmek isteriz biz de
Kalacak mı rahat kemiklerimiz
Biraz insaf olacak mı sizde
Dünyadan göçünce biz!

Öksüzlerimiz ya analarımız
Kabrimizin başında isteseler ağlamak
Bilecekler mi hangi çukurdayız?
Yok bize ölmek için bile toprak.
Oysaki dindaşız sözde.
Toprak ver bize.

Vaktimiz yok hatta duaya bile
Zamanımız da sizin elinizde.
Oysa biz de taşıyoruz can,
Unuttunuz çoktan!

Yemin etmişsiniz sanki birlikte
Hakkımız ve sözümüz olmasın diye!
Bağırsak, dayak var, işkence var,
Kıpırdansak zincirler, pırangalar,
Olsa olsa kurşun verirsiniz tek
Toprak verin desek!

Ne gömdünüz bu toprağa siz!
Siz buğdayınızı, atalarımızı biz,
Koynunda analar, kardaşlar, bacılarımız var.
Çekilin yolumuzdan yabanlar!

Bizim toprağımız değerli ve kutsal
Beşiğimiz o bizim ve mezarımız
Koruduğumuz sıcak kanımızla.
Ve ne kadar ıslattık onu ne kadar
Acı gözyaşlarımızla biz.
Toprak isteriz.

Gayri ne halımız kaldı, ne dermanımız
Böyle yaşamaya dilenci gibi.
Yolunuza sebil oldu kanımız,
Yabanın dölleri!

Sabrımızı tüketmeye görsün
Açlık bizi diretmeye görsün
Tanrı korusun, görmeyelim biz o günü
Toprak değil, kan istediğimiz o günü
İsa da olsanız kurtuluş yoktur size
Mezarlarınızda bile!

(1894) GEORGE COŞBUC

Çev. Yusuf NEVZAT

Gerçekçi GÖZÜYLE

TOPRAK REFORMU VE TARIM İŞLETMECİLİĞİ

İBRAHİM YILDIZ

Yıllardan beri politika adamlarının ağzında sakız gibi çiğnenen toprak reformu konusuna, henüz bilimsel yönden el uzatan olmadı. Oysaki geri kalmış ülkelerden biri olan Türkiye'nin en başta gelen sorunlarından birisi, belkide birinci derecede önemli olanı bu konudur. Dün olduğu gibi bu gün de, zaman zaman bu konuya değinilmekte; kimbilir hangi küçük hesapları kurtarmak için; ülkemizde toprak reformu yapılmalıdır, diye sadece sözü edilmektedir. Yani toprak reformu raftan alınıp, yine rafa konan bir eşya gibi gösterilerek hiç mi hiç ciddiye alınmamaktadır. Politikacıların başı dara geldiği zaman da, bu işin başarılmasına imkân yokmuş gibi davranılmaktadır. Zor olandan kaçan, kolaydan başkasına kafa yormayan politikacılar bu konuyu, Anayasa hükmü olduğu halde, toprak ağaları ve kompradorların keyfi için savsaklamaktadırlar. Bugün toprak reformu sözünü en çok eden politikacılar arasında bile bu reformun amacını, ülkemize kazandıracağı ekonomik gücü ve bu reformun getireceği sosyal adalet düzeni, kavramış olan birisi çıkmaz. Bu bakımdan halktan ve haklıdan yana olan aydın kişilerin bu konuda kafa yorması gerekmektedir.

Ülkemizde toprak reformunun yapılabilmesi için, hiç şüphe yokki ilkönce, bütün bir ülkenin topraklarının, bilimsel bir metodla, kadastrodan geçirilmesi hali hazır durumu ile topraklarımızın tesbitinin yapılması zorunluğu vardır. Bu iş bittikten sonra toprak dağıtımı işi kolayca yapılabilir. Toprak reformu, politikacılar tarafından ters anlaşılmakta ve halka ters anlatılmaktadır. Yani bu reform yalnız topraksız köylüye toprak dağıtılmak şeklinde ortaya konulmak istenmektedir. Eğer toprak reformu bu şekilde yapılmak istenirse Türk tarımını biraz daha baltalamaktan başka hiç bir işe yaramaz. Toprak reformu, tarım işletmeciliği ile bir arada düşünüldüğü, örgütleştirildiği zaman bir çok temel sorunlarımız kendiliğinden çözümlenmiş olur. Bu bakımdan toprakların dağıtımı işi biter bitmez, ülkemizde bölge bölge tarım işletmeleri kurulmalı, bu işletmeler ilmin bütün icaplarına göre harekete geçirilmelidir. Bu işletmelerin kuruluşu, kurulan sanayi şirketlerinin özelliklerine benzemektedir. Yalnız burada sermaye metre kare üzerinden toprak veya bunun karşılığı olan para olmalıdır. Halk bu tip bir işletmeciliğin bilincine varıncayadek, bu işletmeler devletin kontrolü altında çalıştırılmalıdır. Ve hiç bir şekil ve zaman içinde dalavere dönmeyecek bir örgütleşme meydana gelinceye kadar devlet herkesin hakkını garanti altına almalıdır.

Toprak reformu bu şekilde tamamlandıktan sonra, esaslı bir düzene girilmiş olacak, topraklarımız bilim ışığı altında işletilmeye başlandığından verim birden bire artacaktır. Bu işin başarılmasıyla şu önemli sorunlarımız çözümlenmiş olacaktır:

1 — Bölge Tarım işletmelerinin kurulduğu merkezlerde halk toplanarak yeni yeni kentlerin meydana gelmesi sağlanmış olacak yani köyleri kentleştirme konusu kendiliğinden doğacaktır.

2 — Ürün çeşitlerimiz ve hayvancılığımız düzenli ve sistematik bir şekilde gelişşecek millî gücümüz devamlı şekilde artacaktır. Ve gıda maddelerimizde standartlar meydana gelecek tıbbi bakımdan kontrolları yapılmış olacaktır.

3 — Halk tarım işçiliğinde çalışacağından işsizlik önlenecek modern iş hayatı başlayacaktır ve çalışan bütün insanlar sosyal sigortalara bağlanacağı için kimsede istikbal endişesi olmayacaktır.

4 — Topraklarımızın parçalanması önlenmiş olacak, miras kavgaları sebebiyle işlenen cinayetler önlenecektir. Çünkü şirket hisse senetlerindeki haklar bölünmüş olacaktır.

5 — Devlet hizmetlerinden herkes aynı şekilde yararlandığından ve millî gelir dağıtımında bir denge sağlamak mümkün olduğundan sosyal adalet düzeni kurulmuş olacaktır.

Toprak reformu ve tarım işletmeciliği konusu başarıldığı zaman ülkemize büyük bir huzur gelecek, halkımızın çalışma gücü artacaktır. Kalkınmamızın birinci değilse bile ikinci anahtarı bu sorunun çözümlenmesi ile ancak elimize geçecektir.

CEYLANPINAR'DA BİR AKŞAM YEMEĞİ

Yazan:

HİLMİ ÖZGEN

Ceylân pınar güney illerimizde Türk—Suriye sınır topragı üzerinde bir devlet çiftliği. Urfa'dan Ceylân pınara gidilirken Harran Ovasından geçilir. Harran Ovası otsuz, ağaçsız bir geniz çöldür. Yer yer bir iki sıska ağacın dibinde kümelenmiş deve sürüleri, insanlar toz toprak içinde, köyler yer altı izbeleri... bu görüntüsüyle ilkel yaşantımızın tam örnekleri.

Kilometrelerce gidilir, gidilir, gidilir. Yazın gölgede 40 dereceyi aşan ısı kavurur insan derisini. Ağzınız kurur, boğazınız düğümlenir. İşte biz de günlerden bir gün bu çölü aşarak akşam serinliğinde Ceylân pınar'a ulaştık. Bu kavurucu, kızgın cehennem topragından sonra gürül gürül yerden fışkıran bir pınarın etrafında yeşeren uygarlık yapıtları gözlerimizi kamaştırıverdi. Bezenmiş bahçeler, güzel binalar, çiftlik lojmanları, yönetici evleri, makine depoları, ambarlar...

Ilık bir duşla soyunup attığımız yol yorgunluğundan sonra batan güne bakan serin bir terasda kahvelerimizi yudumlarken hasattan dönen yorgun tarımcılar birer ikişer gelmeye başladılar. Yanık yüzlerinde namuslu bir emeğin ışıltısı, gözlerinde verimli çalışmanın pırıltısı, güçlü kuvvetli bir yığın genç kişilerdi bunlar.

Bir yandan geniş teraslara akşam yemeğinin sofraları kuruluyor bir yandan işten dönenlerden bilgiler alınıyordu. Aman ne keyifli gençlerdi bunlar. Görülmeğe değerdi halleri. Yarışma kazanmış orta okul öğrencisinin tertemiz heyecaniyle ceplerindeki not defterlerinde o gün hasat ettikleri tarlaların yüz ölçümünü topluyorlar ve günün kahramanları rakamlara dayanan çalışma ve güçlerini ortaya seriyorlardı. Sonunda en yaşlı tarımcının hakemliğinde o günün hasat birincisi seçildi ve sofrada en başta oturtularak ilk kadehler onun sağlığına kaldırıldı.

Meslek imkânlarının verdiği rastlantılarla vekil sofralarında sefir sofralarında, büyük başarılar sağlamış sanatcı kişilerin topluluğunda bulunduğumuz olmuştur. Ama bu akşam yemeğinin tadını bir daha duyamadım ömrüm boyunca. İmeci çalışan bir çok kişilerin başardıkları işin güvencini ve kıvancını duyarak haset, kıskançlık ve bencillik duygularına yer vermeden bir arada yiyip içmeleri, gülerek eğlenmeleri ne mutlu bir topluluktu. Olymp tepelerinde toplanan Yunan tanrıları da bu kadar güçlümüydüler, bilmem ama ben o akşam tanrılar sofrasında konukmuşum gibi kıvanç duydum içimde...

Sofrabaşı yarenliğinde tatlı konuşmalar yapıldı, öğle sıcağında biçer—döğerin gölgesinde uyuyup kalan lapacı bir arkadaşla alay edildi, gelecek günlerin hasat edilecek ürünleri hakkında tahminler yapıldı ve bu tertemiz sofranın havasını mis gibi alın teriyle buğday kokusu doldurdu. Bu çöl gecesinde yıldızlar alçalmış, alçalmış, nerede ise yiğit gençlerin başlarına dokunacak kadar toprağa yaklaşmıştı. Yahut onların başları o kadar yükselmişti ki benim gözlerimde.

İçlerinden birisi on gündür nişanlısına mektup yazmayı unuttuğunu söyledi. Öfkeli bir İstanbul kızının telgrafı okundu bu sofrada. Hep beraber gülüşüldü. Sonra tembel bir valinin makam arabasından tarlalara nasıl baktığının taklidini yaptı bir zeki tarımcı. Buna da gülüşüldü. Sonra okul anılarına geçildi. Hocaların taklitleri yapıldı, bol bol kahkahalar atıldı. Ne çekiştirme, ne dedikodu. Bu geniş çöldeki pınarın duru suyu gibi akpak bir sofrada çalışan insanların tertemiz konuşmaları...

Ben bir akşam önce Urfa'da tartıştığım ukalâ bir felsefe hocasını düşünerek kıyaslama yapıyordum kendi kendime. Okuduklarını hiç bir sentez yapmadan kafasına yerleştiren, küflü inançlara bağlı, kalın gözlüklü, gülmez suratlı bir lise hocasıydı bu adam.

«Özel menfaat olmadan insanlar çalışmaz beyim, teşebbüs fikri kişisel faydaya dayanır. Totaliter rejimlerde insanlar hayvan sürüleri gibi kamçıyla çalıştırılır ancak. Millî hisleri kuvvetlendirmeli, manevî inançları beslemeli ve özel sermayeye güven vermeli ki teşebbüs fikri ilerlesin...» diye düşüncelerini savunuyordu, bu adam.

Ben gençlerin ışıklı yüzlerine bakarak ah hocam diyordum içimden. Gel de gör bu dört yüz lira aylıkla günde 16 saat hasat yapan gençleri Biçer—döğer makinelerinin direksiyonlarında nasır tutan şu ellere bak da gör kutsal inanç neymiş. Bunların cebine bir danesimi girecek bu buğdayların. Edirneye tohumluk gidecek, Muş düzünün verimli toprağına ekilecek ve bu genç bu akşam sofranın başında yiğitçe bir kaç kadeh içerek namuslu bir insanın, emekçi bir karıncanın kıvancını duyacak. Ama nasıl duyurabiliriz bu uyuşuk adamlara çalışma şavkını. Politika kürsüsünden sahte söylevler veren, radyo başında özel teşebbüsü öğen çıkarcı kent adamları, bilmezler ki bu dağ havasının heyecanını. Çınar otelinin teraslarında viski bardakları elde, Amerikan dolarları öğülür, özel sermaye göklere çıkarılır. Ne olur bu adamlar zahmet edip bir tek toplantılarını da bir hasat mevsiminde Ceylân Pınar'da yapıverseler. Bir köy enstitüsünü gezseler, o inancın eski savaşçılarından bir tek serüven dinleyiverseler...

Gençlerin coşkun kahkahaları beni yeniden uyandırdı. Çalışan insanlar ne güçlüymüş meğer. İnsanoğlu doğaya bir şey kattıkça, tanrının yarım bıraktığı işleri tamamladıkça tanrılaşırmış meğer... Onun bunun ayağını kaydıran, sabahtan akşama dedikoduyla gününü dolduran «Osmanlı »tipi dalkavuk ve benlikçi astlarımız, üstlerimiz canlandı gözümde. Miğdem alt üst oldu.

Bu toprak imeci bekliyor beyler. Bu toprak namuslu iş gücüne hasret. Bu toprak kolları kuvvetli, inancı bütün, dâvasına inanmış koçyiğitlerin özlemini çekiyor. Bu toprak isterki üstüne alın teri damlasın, göz yaşı değil. Bilgiyle beslensin, yağmur duası ile değil. Her karışını kol gücünün sahibi işlesin, yarıcısı değil...

Bu sıcak Ceylân Pınar akşamında namuslu tarımcıların sofrasından kalkarken bunları düşündüm beyler ,bilmem sizler de ne düşünürsünüz?..

DENGESİZLİK

(1. Sayfadan devam)

Doğan her insan yemek için bir ağız ve çalışmak için iki elle Dünya'ya gelmektedir. Bu eller hüner ile donatılır ve işe yönetilecek olursa mesele kendiliğinden çözümlenecektir. Türkiye 100 milyon insanı dengeli bir şekilde beslememizi mümkün kılacak bir potansiyele sahip bulunuyor. Biz ise dengesiz yaşantılarımızı ve yabancıların Türkiyedeki çıkarlarını sürdürmek için bu dengesizliğin devamını arzu ediyoruz. Dengesiz yapıtlar yıkılmaya mahkûmdurlar. Bu doğal kuralı kimse değiştiremez. Amma, kan dökerek kurduğumuz mutlu düzenin yıkılmasını arzu etmiyoruz. Bundan dolayı dengeyi artık yaşantılarımıza sokmalı ve dengeli bir toplum haline gelmenin çarelerini aramalıyız. Dengesi bozulmuş ve şirazesinden çıkmış bir toplumda denge tesisi kolay bir iş değildir, bunu iyi biliyoruz.

Demokrasi ve onun ana kuruluşları vazifelerini gereği gibi yapar ve fikirler serbest olarak açıklanabilir, bunların iyi, güzel ve doğru olanları seçilerek uygulamaya konacak olursa, denge tesisinin tahmin edildiği kadar da güç olmadığı görülecektir.

Ekonomide denge, sosyal sınıflar arasında denge, yaşantılarımızda denge yalnız demokratik düzene saygılı olmak ve onun kurumlarını işletmek suretiyle mümkün olur. Memleket evlatlarının serbest tenkit ve dileklerine, en az yabancı uzmanların tavsiyeleri kadar önem vermek ve bunlara uymak gerekiyor. Yabancı kendi çıkarından başka birşey düşünmemekte ve onun menfaatı Türkiyedeki dengenin kurulmasından çok bozulmasındadır. Dengeyi bozmamak için ne gerekiyorsa onu yapmalıyız.

Etkisiz hale getirilmesi (nötralize) gereken kişiler, bu dengeyi kurmak için canını ortaya koyup çalışmakta olan Türk çocukları değil, dengesizliğin yaratıcısı olan yabancılardır. Onların sadece ilimlerinden kontrollu bir şekilde faydalanmalı ve fakat gücümüzce denetlemeyi de ihmal etmemeliyiz. Olup bitenler ayı derisinden post, yabancıdan dost olmayacağını bize bir daha göstermiş bulunuyor. Acı tecrübelerin pahalı sonuçlarını değerlendirmeliyiz. Mutluluğumuz dengeyi kurmamızdadır.

Yetki Uyuşmazlıklarının Çözümündeki Aksaklıklar

(1. Sayfadan devam)

İlk bakışta gayet masum ve adil görünen bu usul tatbikatta pek çok hatalara uğramaktadır. Örneğin: Karabük'teki yetki olayları

Şöyleki; işçiler haberleri olmadan sendikaya kayıt edilir, haberleri olmadan imzası taklit edilerek karşı sendikadan istifa ettirilir, çağrı tarihinden 7 gün sonra noter vasıtasıyla gelen istifalar; (iş hukuku otoritelerinin yazılı beyanlarınca, istifalar sendikaya vusulu anında hüküm kazanacağını bildirmelerine rağmen) yetkiye tesir ettirilir, bu istifalardan 500'e yakını sahiplerince imzalarının sahte olduklarından; savcılığa müsebbipleri hakkında dâva açılması, bölge çalışma müdürlüğüne ve iş mahkemesine ise istifalarının nazara alınmamasını ve tetkik ettirilmesi gerekçesi ile teker teker müracaatlar yapılırken, 50 ye yakın işçi ise üye olmadığı halde üye olmuş göstererek aidat kesildiği için savcılığa ve iş mahkemesine müracaatla bu işin tetkik edilmesini isterlerken, bu durumların hiç biri dikkate alınmaz ve yetki; 8202 işçisi bulunan bir iş yerinde yetkiye esas olan ayda 7366 üyeden 36 830 TL. kesen sendika varken, aynı ayda 3068 üyeden 15 340 TL., bir ay sonra 3534 üyeden 17 670 TL., iki ay sonra ise 3555 üyeden 17 775 TL. kestiren sendikaya verilirse; bahsi geçen bu masum ve adil görünen usulün nasıl dejenere edilmeğe uygun olduğu ve işçilerin çoğunluğunu temsil etmeyen sendikanın yetki aldığının açık örneğidir.

Böyle durumlardaki yetki uyuşmazlıklarının adil ve işçilerin yararına halli ancak, işçiler arasında yetki oylaması yapılmasıyla mümkün olur. Yukarıdaki örneği tüm Karabük işçileriyle beraber yaşamış birisi olarak gerçek sendika yöneticilerine ve işçiden yana olanlara sesleniyorm! bu yolda çaba harcayarak, çıkarcılara fırsat verdirmeyiniz.

Kahreden Davranışlar

(1. Sayfadan devam)

gündüze katarak çalışıyorum. tarım sahalarında geceyi ruz. Öyleyse bu memleketin nimetlerinden eşit şekilde faydalanalım. Millî gelir sosyal adalete uygun olarak dağıtılsın. Çalışan zümre emeğinin değerini alsın ve bir avuç zümre tarafından sömürülmesin. Onlar hemen karşımıza çıkıyor ve: Görüyor musunuz? bunlar komünisttir; sınıf ayırımı yapıyorlar, işçiyi tahrik ediyorlar. Daha da olmadımı dinimiz elden gidiyor, bunlar dinsiz diyorlar. Sizde kanıyorsunuz aynı çirkin iftiraları onların uydusu olarak sizde tekrarlıyorsunuz. Sonunda yine zararlı çıkan kendiniz olduğunuzu bile bile...

Halbuki; din istismarcılığı yapan ve hayatında bir defacık olsun secdeye başını koymayan bu beylerin, islâm dinine sahip çıkar görünmeleri din için bir cinayettir. Bunlar nasıl dindardır, ki, Halife Ömer: (bir islâm ülkesinde bir kişi aç yatarsa, o ilin valisi sabaha kadar uyku uyumasın) demesine rağmen milletin çoğu aç ve sefil yatarken, emeğinin ve alın terinin karşılığını isteyene komünist derler. Yine islâm dini fuhuşu yasak etmesine rağmen işçinin bir senelik kazancını karşılayacak olan parayı bir gecede randevu evlerinde, sazlarda ve barlarda sermayelik kadınlarla yiyenler bunlar. Kumarı yasak eden islâm dinine rağmen gece kulüplerinde, poker partilerinde bir gecede yüzbinler ve milyonlar veren bunlar. Kur'anı kerimde Allah (her hakkı af ederim fakat kul hakkı hariç) demesine rağmen, çalıştırdıkları insanların sırtından milyonlar kazanıp onların alın terinin karşılığını ve hakkını vermeyenler bunlardır.

Nasıl oluyorda bu sapıklar dinden ve dindarlıktan bahsedebiliyorlar? Bu sahtekârlar, haksızlığa, sömürücülüğe karşı direnen sizin için zulme uğrayan vatanın temiz evlâtlarına iftira atarlar da, sizde bunlara kanarsanız, başınız dertten kurtulmaz; ve namuslu insanların sindirilip şarlatanların hainlerin alkışlandığı bir idare sisteminin içinde çile doldurursunuz ki, çocuklarınız yarın sizleri lânetle anar. Kendimize gelelim beyler...

DİSK VE TÜRK - İŞ

(1. Sayfadan devam)

Aydın Türk işçisi ve Türk işçisinden yana olan uyanık güçler yıllar yılı beklediği ulusal sendikacılık eylemini bir türlü Türk - İş'te görememiştir. Ölü bir şairimiz için yakıştırılan bir beyit vardır. Aşağı yukarı şu anlamdadır:

Yıllardır okuduk durduk
Nedim artığı beş on satırı
Senelerdir bekledik doğuracak katırı.

Tıpkı bu beyitte olduğu gibi yıllardır bekleyip duran devrimci Türk işçi kuruluşları bağlı oldukları konfederasyonun bir türlü «doğurmadığını» görmüşler ve harekete geçmişlerdir. DİSK «Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu» bu beklemenin sonucunda sabrı taşan uyanık sendikacıların eseri olacaktır.

Ön çalışmaları sürmekte olan DİSK'in kurulması halinde en az 150 bin işçiyi temsil edeceği bildirilmektedir. Bu sayı hiçte az değildir. Bu 150 bin giderek 300 bin, 600 bin olacak ve bir gün gelecek ki Türk - İş içi boş kovana dönecektir, ya da bugünkü modern sendikacılık anlayışı ile bağdaşmayan tutumunu değiştirecek, tamamen dış etki ve Amerikan oyununa gelmekten kurtulacak; yüzde yüz Türk işçisinin yanına gelecektir. Başındaki sendika ağalarını atacak, içindeki feodal kalıntıları temizleyecek, sözün kısası bugünkü kurulmakta olan Devrimci İşçi Konfederasyonunun çizgisine gelecektir. Akış bu yöndedir. Bütün diğer ülkelerde de böyle olmuştur ve böyle olmak gerekir.

DİSK'in kuruluşunda, en tutarlı sendikal anlayışa sahip, gerçekten kendisine bağlı işçilere layık davranış ve eylem içinde bulunan Maden - İş'in payı oldukça büyüktür. Bunun yanında Lastik - İş, Besin - İş, Ankara Basın - İş, Türkiye Genel İş ve daha bir takım sendikaların adı sayılabilir.

Bazı tutarsız yayın organları her alandaki bölünmelerden söz ederek gidişin kötü olduğu yolunda sonuçlara varmaktadırlar. Biz bu kanıda değiliz. İster işçilerin, ister öğretmenlerin, ister diğer kamu ve özel sektör görevlilerinin bugünkü kuruluşları feodal görüşlerle kurulmuş birer örgüt durumuna düşmüştür bugün. Ve kendilerinin bu durumunu da kabul edip gerekli revizyonu yapmaktan yoksun görünmektedirler. Bu uyuşukluk içindeki kuruluşları çağın ve değişen koşulların icabına göre düzene sokmak yenilerini kurmaktan çok zordur. Öyleyse yapılacak iş onları kendi açmazları içinde bırakıp, yeni ve devrimci kuruluşlara geçmektir. Bugünkü yapılan da budur. Bundan kuşku duymak devrimciye ve toplumcuya yaraşmaz.

Biz bu satırların yazıldığı sıralarda henüz resmen kurulmamış durumda olan DİSK'e şimdiden başarılar diler, yurt ve ulus için faydalı olacağı kanısı ile bu girişimden duyduğumuz kıvancı bildiririz.

TOPLUM YAYINEVİ'nin
İKİ YENİ KİTABI

★ ÇİN DEVRİMİ VE SONRASI

J. J. BRİEUX
Çin halkını ve Çin Kurtuluş Savaşını anlatan tek kitap. 6 lira.

★ KADIN VE SOSYALİZM

August Bebel'in bu eşsiz kitabının ikinci ve son cildi de çıkmıştır. Çeviren: Sabiha Zekeriya. Bu ciltte ayrıca: **Türkiye'de Kadın Sorunu.** adlı bir inceleme var. Yazan: Evinç Dinçer. 1. cilt: 5 lira, 2. cilt: 7,5 lira.
Bütün kitapçılarda arayınız.

TOPLUM YAYINEVİ
P. K. 176 — ANKARA

SENDİKA — Fikir ve Sanat Gazetesi

Sahibi : Türkiye Maden - İş Sendikası Karabük Bölge Merkez Şubesi adına : Nuri Kara
Basın ve Yayın Müdürü : Mithat Yaban
Yazı İşleri Müdürleri : Ömer Taşdemir - İbrahim Yıldız
Yönetim Yeri : Hürriyet Caddesi, No: 86, Maden - İş Sendikası, *Karabük*
Dizgi ve Baskı : Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. *Ankara*